

Geen stemrecht voor 18 jaar betekent niet: geen mening kunnen hebben over de schoolomgeving.
(foto: Gary Bredmaker)

Participatie op school, de taak van iedereen

Leerlingenparticipatie in het secundair onderwijs

Stefanie Van Hoof

Stefanie Van Hoof is vormingsverantwoordelijke bij de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK).

Je bent directeur op een school en je wil 'iets doen met leerlingenparticipatie'. Je bent een leerlingenbegeleider en je wil de stem van scholieren meer laten klinken op beleidsniveau. Maar hoe begin je eraan? Als Vlaamse Scholierenkoepel laten we in dit artikel ons licht schijnen op de theoretische achtergrond, maar even goed op de praktische aanpak van participatie, doorspekt met voorbeelden uit het werkveld.

Dit artikel is geschreven vanuit een onderwijs invalshoek: het gaat over participatie van leerlingen op school. De principes van participatie zijn universeel en dus ook te vertalen naar eender welke context waarin met groepen gewerkt wordt. Ze kunnen bijvoorbeeld voor CLB-medewerkers ook inspirerend zijn om na te denken over participatie op het CLB.

Leerlingenparticipatie, waarom zou je?

Jongeren krijgen pas politiek een stem op hun achttiende. Maar wil dat daarom zeggen dat ze voordien geen mening hebben? Zeker in hun schoolomgeving, waar zij dagelijks de gevolgen voelen van de beslissingen van het schoolbestuur, willen zij bijdragen aan veranderingen. Scholieren zijn ervaringsdeskundigen in het schoolleven. Het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (al 25 jaar oud) staat hen daarin bij door te stellen dat kinderen en jongeren het recht hebben om actief betrokken te zijn bij de dingen die hen aanbelangen.

Om scholen te stimuleren in en te ondersteunen bij het waarmaken van leerlingenparticipatie, is er sinds 2004 het participatiedecreet¹. Dat vertaalt zich vaak naar 'we zorgen dat er een leerlingenraad is', maar dat hoeft niet altijd zo te zijn. We stellen verschillende niveaus van leerlingenparticipatie voor en geven daarbij telkens enkele voorbeelden. Die kwamen niet tot stand achter een eenzaam bureautje, maar zijn met beide voeten in de realiteit door de Vlaamse Scholierenkoepel uitgetest op scholen.

De Vlaamse Scholierenkoepel ervaart dat scholen meer belang hebben bij het inrichten van leerlingenparticipatie dan enkel het voldoen aan de wet:

- **Het welbevinden van leerlingen verhoogt** als leerlingen de school zelf mee vorm mogen geven en als volwassenen er interesse tonen in hun mening. Bovendien hebben scholieren die zich goed voelen op school een hogere leermotivatie.
- **Het beleidsvoerend vermogen van de school neemt toe** als leerlingen betrokken worden. Als ervaringsdeskundigen geven scholieren een unieke aanvulling in alle fasen van de kwaliteitscirkel van het schoolbeleid. Door participatie verhoogt de kwaliteit van de school in de lessen, op de speelplaats en buiten de schoolmuren.
- **Leerlingen leren omgaan met diversiteit** (in leeftijd, levensbeschouwing, kennis, seksuele identiteit, etnische achtergrond, sociale klasse ...). Als leerlingen participeren, ervaren ze elkaars diversiteit en leren ze ermee om te gaan op een verdraagzame manier. Het gaat zowel over verschillen

tussen leerlingen, leerkrachten en directie als tussen leden van eenzelfde groep onderling. Niet iedereen kent Plato, weet waar een waterpomptang voor dient of heeft gisteren The Voice gezien ...

- **We vormen actieve burgers** die klaar zijn voor de samenleving door leerlingen te laten deelnemen aan het democratische proces op school.
- **Leerlingen ontwikkelen vaardigheden** die in de schoolpraktijk weinig aandacht krijgen (consensus zoeken, luisteren naar elkaar, oplossingsgericht denken etc.).

De participatiepiramide: wat is het?

Of het nu in een participatieladder² of een -continuüm³ wordt uitgebeeld, het staat vast dat er verschillende niveaus van participatie bestaan. Voor het gemak gebruiken we hier een piramide (zie figuur 1). Die vorm verwijst niet naar het belang dat we aan elk niveau hechten, maar wel naar het aantal deelnemers. Op het informatieniveau ('mee weten') participeren er misschien meer leerlingen, maar die participatievorm is daarom niet het meest belangrijk.

Mee weten

Het onderste niveau van de participatiepiramide gaat over informatie: de voorwaarde van elke verdere vorm van participatie. Alle leerlingen willen weten of er een nieuwe fietsenstalling komt, welke leerkracht ziek is, waar de uitstap naartoe gaat ... Als school is het belangrijk duidelijk en duurzaam te communiceren naar alle leerlingen. Elke leerling een SmartSchoolaccount is prachtig, maar ga

er niet van uit dat ze allemaal wekelijks, laat staan dagelijks, hun berichten nakijken. Niet elke boodschap hoeft trouwens op dezelfde manier gebracht te worden. Er zijn maar twee communicatieregels waar je je aan hoeft te houden:

- Wees daar waar je doelgroep is (ook al is dat het toilet of de gang).
- Maak duidelijk wat je doelgroep erbij wint door dit te weten ('what's in it for me?').

Mee denken

Een trapje hoger in de participatiepiramide spelen er nog steeds veel leerlingen mee, maar toch al minder dan in het informatieluik. Als het gaat over 'mee denken', wil een groot aantal leerlingen hun mening geven over het schoolleven. Via gerichte vragen krijg je hen weg van het enkel aanklaarten van problemen naar het samen constructief nadenken over mogelijke oplossingen.

Klagen is makkelijk, dat geldt voor iedereen. De uitdaging ligt erin de uiting van participatie meerwaarde te geven. Bijvoorbeeld, leerlingen die komen klagen dat er zo veel ruzie is tijdens de middagpauze, wat moet je daar mee? Na wat doorvragen blijkt dat leerlingen zich vervelen in die lange pauze. De directeur kan meteen brainstormen met de leerlingen die het probleem komen aanklaarten over leuke middagactiviteiten.

Mee beslissen

Vaak zijn leerlingen al 'participatievervaardigd' nadat ze hun ei hebben kunnen leggen, maar een groep wil graag nog een stapje verder. Zij willen deel uitmaken van het beslissingsproces. Voor veel leerlingen

Figuur 1. De participatiepiramide

is dit de reden om in de leerlingenraad te stappen. Beslissen hoeft trouwens niet steeds in een vergadercontext (zie box 1, manieren om mee te beslissen).

Mee doen

Een minderheid van het schoolpubliek wil daadwerkelijk de handen uit de mouwen steken. 'Het zijn altijd dezelfde', dat hoor je wel vaker over die groep leerlingen. Kijk eens rond bij je collega's en je komt waarschijnlijk ook tot dezelfde conclusie. Het zijn de jongeren die de geplande bomen op de speelplaats ook echt gaan planten, een alternatief voor de saaie sportdag uitwerken of een actie voor Music For Life uit de grond stampen.

De vorm van de participatiepiramide staat niet vast. In sommige scholen zal het bijvoorbeeld meer een zandloper zijn, met veel gegadigden voor de actie en minder interesse voor de eigenlijke beslissingen. Leerlingen hoeven ook niet elke trap te doorlopen om bij 'mee doen' uit te komen. Een leerling sijpelt niet door uit een lager niveau. Het is dus belangrijk om regelmatig te horen of er nieuwe geïnteresseerden zijn voor een volgende stap.

In box 1 geven we per participatieniveau enkele laagdrempelige werkvormen mee die je op school makkelijk kan inzetten om de betrokkenheid van leerlingen te verhogen. Vanuit VSK vinden we die werkvormen waardevolle manieren om met leerlingen te participeren. Het is slechts een greep uit het aanbod, waarbij je in het achterhoofd moet houden dat de schoolcultuur een beslissende factor is bij het slagen van een participatievorm. Zo moet je op een school met een doelpubliek dat houdt van actie niet afkomen met theoretische denkoefeningen en vergader-technieken. Deze leerlingen willen juist dingen doen.

Participatie begeleiden, hoe doe je dat?

De juiste ondersteuning is nodig bij participatie, maar niet altijd in dezelfde mate. Hoe participatievaardiger de groep, hoe meer je het proces kan loslaten. Leerlingen staan dan wel centraal binnen leerlingenparticipatie, maar de rol van de begeleiders valt niet te onderschatten.

Wie kan deze rol op zich nemen? Gelukkig staat die persoon er niet alleen voor. Het is de taak van de hele school om leerlingen te ondersteunen bij het participeren.

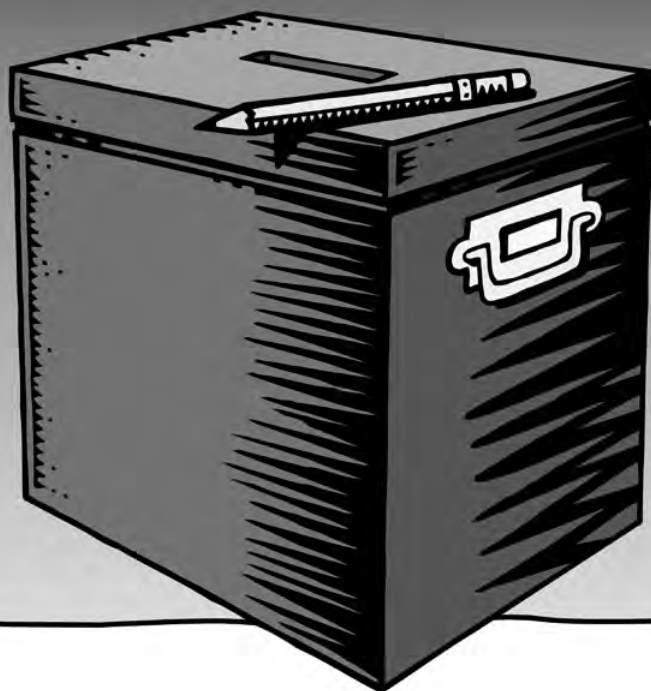
Aanvaard chaos

Bij jongeren die samen komen, is chaos nooit ver weg. Het niveau van chaos dat leerlingen en volwassenen storend vinden, ligt evenwel ver uit elkaar. Als begeleider van participatie (of van leerlingen in een niet-klassikale context tout court) kan je dus beter wat stressbestendig zijn. Bekijk het als bewijs van animo, van zin om er te zijn.

Laat ideeën uit de groep komen, niet uit jezelf

Een creatief proces kan afschrikken: de vrees voor het witte blad. Zeker scholieren die aan de deur van participatie komen piepen, wachten soms liever af. Het is dan makkelijk om als begeleider je eigen ideeën op tafel te leggen om het gat te vullen. De groep zal opgelucht zijn dat er een voorstel is, maar je ontleemt

*De eenzame ideeënbus aan het onthaal werkt niet.
Waarom geen reizende ideeënbus?
(foto: Billy Alexander)*

BOX 1. ENKELE WERKVORMEN OM DE PARTICIPATIE VAN LEERLINGEN TE VERHOGEN

1. Werkvormen om te informeren

Lipdub

Een lipdub is een filmpje dat in een enkele take een heel parcours aflegt. De camera volgt een of meerdere personen, die de tekst van het liedje playbacken (dubben). Door uit het beeld te verdwijnen en achter de cameraman klaar te staan om weer te verschijnen, lijkt het alsof er enorm veel volk meespeelt. Verschillende leerlingenraden maken een lipdub om zichzelf bekend te maken, anderen laten pancarten zien met daarop de informatie die ze willen delen. Ook leerkrachten laten zich al eens verleiden tot een lipdub.

Wat is dat daar?

Maak mensen nieuwsgierig naar wat je te vertellen hebt en je informatie blijft eens zo goed hangen. Lok ze uit hun kot met onverwachte beelden of gratis hapjes. Een teascampagne met affiches werkt ook sterk. Je begint bijvoorbeeld met affiches met alleen een groot vraagteken op, de dag erna zet je de datum erbij, tot iedereen uit pure nieuwsgierigheid komt kijken wat je van plan bent⁴.

Mystery man

Een rustige les op een doordeweekse dag. Plots komt er iemand binnen zonder te kloppen, onherkenbaar verkleed. Hij (of zij?) wandelt naar het bord, hangt een affiche op

en verdwijnt weer. Wat is er net gebeurd?

Door origineel te zijn in je manier van aanbrengen, heeft iedereen ook je boodschap gezien. Want wat is er nu zo belangrijk dat er zo veel moeite voor wordt gedaan?

2. Hoe leerlingen mee laten denken

Envelopmoment

Om snel de mening van de hele school over een onderwerp te weten, kan je een envelopmoment⁵ organiseren. Elke klas krijgt dan eenzelfde enveloppe met daarin een vraag. Na een klasdiscussie van een tiental minuten schrijf je het antwoord van de klas op het briefje en gaat de enveloppe ofwel met een klasafgevaardigde naar een discussieforum ofwel naar het secretariaat om de antwoorden te verwerken.

Reizende ideeënbus

Die eenzame ideeënbus aan het onthaal, die werkt niet. Na een tijdje komen er minder papiertjes en meer bananenschillen in terecht. Dan maar een dynamische versie, die van klas naar klas reist. Je kan kiezen voor het geraamte van biologie met een rugzakje, een bal met de foto van de directeur (en een hoop kopselden of plakband om ideeetjes aan de bal te bevestigen) of een andere leuke vorm. Enkel als de ideeënbus in jouw klas staat, kunnen leerlingen er hun ideeën voor een 'aangename school' in kwijt.

Lerarencontact

Draai de rollen eens om: laat leerlingen hun mening geven over jouw stijl van lesgeven. In een lerarencontact⁶ komen leerlingen per twee langs voor een eerlijk gesprek, over kwaliteiten en werkpunten.

3. Manieren om mee te beslissen

Verbetergroep

Een verbetergroep bestaat uit mensen uit verschillende geledingen die zich samen over hetzelfde probleem buigen. Zo riep een directeur een verbetergroep samen over 'te laat komen'. Zowel enkele hardnekkige laatkomers, klasvertegenwoordigers, opvoeders en een leerkracht verdiepten zich een hele namiddag in de materie.

Chocotoffe dag

'We wensen je een chocotoffe dag!' De leerlingenraad staat aan de schoolpoort met een hoop snoepjes en drie vuilbakken. 'Wat wil jij dat er op de speelplaats komt?', is de grote vraag en boven elke vuilbak hangt er een antwoord. Elke leerling gooit zijn snoepjespapiertje bij zijn antwoord naar keuze. 's Middags hangt het antwoord met de meeste stemmen op een grote poster al op de speelplaats. Je kan deze methodiek gebruiken met alles wat in een verpakking zit (ook bananen), maar iedereen moet er wel door geprikkeld worden om het op te eten. Anders is er geen materiaal om mee te stemmen.

hen zo kansen om zelf na te denken, om zelf vorm te geven aan hun participatieproces. Het is de taak van een begeleider om het denken, afwegen en beslissen op gang te houden, zonder inhoudelijk tussen te komen. Vragen stellen en structuur bieden ... maar dus geen oplossingen.

Apprecieer elke nieuwe poging

De gemiddelde scholier zit zes jaar op een secundaire school (waarvan elk jaar in een lichtjes andere setting), de gemiddelde leerkracht of begeleider heel wat langer. Het is dus logisch dat je al wat klachten, ideeën en voorstellen hebt zien terugkomen over de jaren. Maar stel de huidige generatie niet verantwoordelijk voor het werk van hun voorgangers en geef ook hen nieuwe kansen.

Bied andere perspectieven

Je inleven in de positie van een ander komt niet vanzelf. Vaak zijn leerlingen gefrustreerd omdat de directie niet ziet waarom hun voorstel een verbetering zou zijn, en omgekeerd. Als begeleider kan je (door goede vragen te stellen) inzicht bieden in de positie van alle partijen op een school. Elkaars standpunt erkennen en benoemen kan al veel doen voor oplossingsgerichte communicatie.

Stel goede vragen

Wat is een goede vraag? Heel simpel: een waar de ander over moet nadenken, een die andere vragen oproept. Je eigen visie sijpelt er niet in door; je bent oprecht nieuwsgierig naar het antwoord. 'Heb je hier al aan gedacht?' 'Wat zou de

directeur daar van vinden?' 'Wat kunnen reacties van andere leerlingen zijn?'

Toon het overzicht van de school (en daarbuiten)

Een schoolbestuur, het netwerk van de school, het kan een doolhof zijn voor leerlingen (en vaak ook leerkrachten!). Zijn we als leerling nu net met een kluitje in het riet gestuurd of was het een waarachtig argument? Bij wie moeten we zijn om het over het schoolreglement te hebben? Het is aan de begeleider om te vertalen, te kaderen en als het ware wegwijzers te zetten naar de juiste bureaus. Meer ervaren leerlingen zullen hier zelf al wel wat inzicht in hebben, al zal iedereen je dankbaar zijn voor deze ondersteuning.

4. Wat leerlingen kunnen doen

Peer tutoring

De weken voor de examens kan de school 's middags leerlingen 'uitlenen'. Voor welk vak leerlingen ook problemen hebt, er zit iemand die het hen allemaal wil uitleggen.

Leerlingenbemiddeling

Scholieren kunnen zelf ook een rol spelen bij de aanpak van conflicten tussen leerlingen op school. Als leerlingenbemiddelaar krijgen ze een opleiding, worden ze gecoacht en werken ze in een team. Door middel van een gesprek proberen leerlingenbemiddelaars het conflict bespreekbaar te maken en samen te zoeken naar een oplossing. Met het project de Conflixers (www.conflixers.be) wil de Vlaamse Scholierenkoepel leerlingen en scholen ondersteunen in het uitwerken van een project rond leerlingenbemiddeling of andere projecten waar leerlingen elkaar helpen, versterken of ondersteunen.

5. Schoolvoorbeelden

De Vlaamse Scholierenkoepel verzamelde de voorbije jaren een aantal geslaagde acties op scholen.

Informatiespookhuis

Maak leerlingen nieuwsgierig naar je boodschap. Een school vertaalde dit naar een spookhuis van tafels, latten en doeken. Eens de

leerlingen binnen waren, zagen ze kwisjes hangen, waren er blaadjes om om te draaien, konden ze luisteren naar een verhaal ... allemaal over de effecten van roken.

Pesters op film

Pesten moeten we met z'n allen aanpakken, vond de leerlingbegeleiding. Samen met de leerlingenraad dachten ze een actie uit waarbij een leerling zogezegd fysiek bedreigd wordt en met een smartphone wordt gefilmd. Het filmpje belandde 'toevallig' op de Facebookpagina van de school en werd door heel wat leerlingen gedeeld. Na heel wat commotie maakten de 'daders' zich bekend en kon er een open gesprek rond pesten plaatsvinden. Wat vond je van het filmpje? Wat heb je gedaan toen je het zag? Elke klas kreeg tips over wat te doen in geval van pesten.

G100

Een school vroeg 100 leerlingen uit verschillende klassen om aan verschillende tafels te discussiëren over schoolinfrastructuur, lessen, uitstappen, nieuwe media ... Elke tafel werd begeleid door externe experts. Het resultaat van die namiddag was een lijst van aanbevelingen voor de school.

Uitstap naar Parijs

Op een school waar leerlingen niet enthousiast waren over de geplande uitstap naar Parijs, kregen de leerlingen van de leerkracht de toestemming om de uitstap zelf in elkaar te

steken. Ze kregen richtlijnen mee rond budget, veiligheid en leerplannen. Binnen de lessen mochten de leerlingen een nieuw voorstel uitwerken dat voldeed aan alle voorwaarden. De goesting om richting Parijs te vertrekken was zo voor de volle 100% terug.

Verduisterde bus

Wat vreemd, in het midden van de speelplaats stond plots een busje met verduisterde ramen. De bodyguards ernaast nodigden leerlingen uit om in de bus plaats te nemen. Wie in de bus zat, kon aan enkele leerlingenbegeleiders zijn mening kwijt over de verkeersveiligheid rond de schoolgebouwen.

Workshops geven voor/door leerlingen

Leerlingen organiseerden zelf workshops tijdens de workshopweek. Wie wil kon zich opgeven om een sessie te begeleiden. Een leerkracht begeleidde hen om de workshop in elkaar te steken.

ICT-werkgroep over tablets

Op een school met tablet voor alle leerlingen, ontstond er een ICT-werkgroep van leerkrachten, directie en leerlingen. Samen testten ze apps uit en zochten ze verder naar mogelijke toepassingen in de klas. Die leerlingen zijn een aanspreekpunt voor hun klasgenoten om feedback te geven over het gebruik van de tablet.

10 spelregels van participatie

Om van leerlingenparticipatie een duurzaam succes te maken, werkt de Vlaamse Scholierenkoepel met de volgende 'spelregels'.

1. **Geloven in de expertise van leerlingen.** Scholieren zijn expert in het leven op school. Laat hen ook hun visie op de schoolbeslissingen belichten.
2. **Zowel formeel als informeel.** Informeel contact tussen leerlingen en volwassenen op school, we kunnen het alleen maar aanmoedigen. Maar participatie mag niet alleen afhankelijk zijn van de goodwill van enkelen. Het is ook nodig om meer formele initiatieven te hebben zoals een leerlingenraad of verbetergroep.
3. **Zowel permanent als thematisch.** Als er een onderwerp begint te leven op school, kan je kort op de bal spelen met korte participatieve werkvormen. Je spreekt hiermee de jongeren aan met specifieke interesse in het thema. Daarnaast zorgt een permanent participatieorgaan dat je hoort wat er leeft bij scholieren over verschillende onderwerpen.
4. **In de klas en op school.** Op klas- en op schoolniveau moeten leerlingen hun betrokkenheid kunnen tonen, of

het nu over het kiezen van de toetsdag of het aanpassen van een schoolregel gaat.

5. **Over alle onderwerpen die leerlingen aangaan.** Leerlingen zijn betrokken bij het leven op school, het leren op school en de regels en afspraken.
6. **Instapklaar voor leerlingen.** Hou de drempels om deel te nemen zo laag mogelijk. Kom tegemoet aan de leefwereld van jongeren in duur, locatie, moment en taalgebruik.
7. **Een brede waaier: van informatie krijgen tot meedoen.** Bied kansen aan op alle trapjes van de participatiepiramide (zie figuur 1).
8. **School zorgt voor een kader.** Enkele praktische voorwaarden zijn noodzakelijk voor een vlot verloop van de participatie. Denk dan aan begeleiders, tijd van leerlingen en hun begeleiding, beschikbare informatie, lokaal om samen te komen, budget en materiaal.
9. **Met een open blik.** Vermijd denken in de plaats van scholieren, ga hen tegemoet met een open blik.
10. **Aan de slag met de inbreng van leerlingen.** Hou écht rekening met hun mening, je hebt resultaten nodig om jongeren te blijven motiveren om te participeren.

Stappen in een succesvol participatieproces

Eender welk participatieproces⁷, of dat nu via de leerlingenraad loopt of een ander concept volgt, houdt zich best aan de volgende stappen.

1. **Bepaal het onderwerp.** Waar willen we het samen over hebben, wat willen we aanpakken? Het onderwerp kan vanuit de school of een leerling(engroep) komen.
2. **Maak afspraken** over hoe (qua methode en timing) en in welke mate leerlingen kunnen participeren (zie 'de participatiepiramide'). Wat is er bespreekbaar; waar is er ruimte voor verandering? Door te variëren in je methodes breng je ook afwisseling in het leerlingenpubliek dat zich aangesproken voelt om te participeren. Niet iedereen is even vergadervaardig of bereid om zijn middagpauze op te offeren.
3. **Bepaal wie je erbij wil betrekken en spreek hen aan.** Je kan kiezen voor een bestaande werkvorm of leerlingen aanspreken om meer vrijblijvend te participeren. De totaalsom geeft een representatief beeld van de schoolbevolking⁸.
4. **De leerlingen komen tot evenwichtige en gefundeerde voorstellen.** Volwassenen ondersteunen hen in het denkproces en de formulering.
5. **Leerlingen en school gaan op een gelijkwaardige manier in gesprek over de voorstellen.** Scholieren worden gecoacht om hun mening scherp te stellen. De school is open in haar communicatie naar de leerlingen. De groep komt tot een voorstel waar alle partijen zich in kunnen vinden.
6. **De school koppelt het resultaat van de gesprekken naar alle leerlingen terug.** Ze licht toe wat er al dan niet ondernomen wordt en waarom (niet).
7. **Leerlingen krijgen de kans om aan het verdere verloop van het voorstel mee te werken.**

10 spelregels die van leerlingenparticipatie een succes maken. (foto: Ivaylo Georgiev)

Leerlingenparticipatie verloopt op de ene school al wat vlotter dan de andere. Voor je begint te wanhopen ('dat zou bij ons nooit lukken!'), weet dat je er niet alleen voor staat. Al je collega's hebben de taak om te werken aan leerlingenparticipatie. Je kan trouwens voor verdere ondersteuning en vorming (voor leerkrachten én leerlingen) altijd terecht bij de Vlaamse Scholierenkoepel, gaande van een telefoongesprek vol tips tot een intensieve trajectbegeleiding.

Participatie staat niet gelijk aan leerlingenraad. Er zijn zoveel andere manieren. (foto: Melodi2).

Literatuur

Omzendbrief decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02-04-2004, Edulex.

KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT EN STEUNPUNT LEERLINGENPARTICIPATIE (2005).

Oprechte deelneming – werkmop leerlingenparticipatie voor de basisschool. Brussel, uitgegeven in eigen beheer.

VAN DINTER, F. (1999). *Inpraak en participatie op school – naar een leerlingbetrokken school.* Antwerpen: Standaard Uitgeverij.

VLAAMSE SCHOLIERENKOEPEL (2011). *Sst de leerkracht leert! – 25 manieren om te ontdekken hoe leerlingen je lessen ervaren.* Mechelen: Plantyn.

VLAAMSE SCHOLIERENKOEPEL (2014). *Niet over ons, maar met ons praten - visietekst participatie op school.* Te raadplegen via www.scholierenkoepel.be/RechtenLeerlingenraad.

Wat is de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK)?

De Vlaamse Scholierenkoepel vzw is de netoverschrijdende koepel van leerlingenraden en officieel erkende spreekbuis van scholieren in Vlaanderen. De vereniging is er een voor en door scholieren uit het secundair onderwijs en wil ervoor zorgen dat scholieren betrokken worden in het onderwijs (beleid). VSK gelooft dat goed onderwijs wordt gerealiseerd mét jongeren. Momenteel zijn er meer dan 750 leerlingenraden aangesloten.

Zie ook: www.scholierenkoepel.be

Maak leerlingen nieuwsgierig voor wat je te vertellen hebt: hang in de school deze affiches op opeenvolgende dagen op (bron: www.vlaamsscholierenkoepel.be).

- 1 Het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse onderwijsraad (GD/2004/03), nadien gewijzigd met het Decreet houdende de diverse maatregelen betreffende de rechtspositie van leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en betreffende participatie op school van 4 april 2014.
- 2 In de participatieladder kunnen meer stappen staan dan wij hier toelichten. We richten ons hier enkel op niveaus van toepassing bij leerlingenparticipatie.
- 3 Het participatiecontinuüm is een model dat werd uitgewerkt door het teloorgegangene Steunpunt Leerlingenparticipatie en gaat over de wisselwerking tussen directie en leerlingen.
- 4 Op www.scholierenkoepel.be/enveloppement vind je een voorbeeld van een teasercampagne.
- 5 Het enveloppement is een werkvorm uit de map 'Oprechte deelneming', ontwikkeld door het Kinderrechtencommissariaat en vzw Doedëskadën. Op www.scholierenkoepel.be/enveloppement vind je uitgewerkte stappenplannen, communicatie en voorbereiding.
- 6 Het lerarencontact is een werkvorm uit de map 'Sst, de leerkracht leert', ontwikkeld door de Vlaamse Scholierenkoepel.
- 7 Welke stap je ook neemt in de participatiepiramide, je legt een proces af. Dit hoeft niet in rechte lijn te zijn, het kan best dat je even terug naar het vorige niveau moet om alle deelnemers met de neuzen in dezelfde richting te krijgen.
- 8 Volgens het decreet heeft een school de maatschappelijke opdracht om 'de organisatie en de werking van en de deelname aan de participatieorganen te bevorderen en te ondersteunen; met inbegrip van het bevorderen van een representatieve weergave van de schoolpopulatie in de samenstelling van die organen.'